

TEHNIČKA ANALIZA

Nastanak tehničke analize, kao pravca u predviđanju trendova hartija od vrednosti, vezuje se za XVIII vek, kada su trgovci pirinčem u Japanu koristili tehničku analizu radi predviđanja buduće cene pirinča. Međutim, tvorcem moderne tehničke analize smatra se američki novinar Charles Dow, urednik *Wall Street Journal* u XIX veku, koji je u istorijatu berzanske trgovine ostao upamćen i kao kreator prvog berzanskog indeksa (*Dow Jones Stock Average*).

“Tehnička analiza proučava tržišna kretanja, primarno korišćenjem grafikona, u svrhu predviđanja budućih cenovnih trendova“.¹

Koncept tehničke analize bazira na pretpostavci da su svi faktori koji utiču ili mogu uticati na cenu akcija već sadržani u trenutnoj ceni, kao i da se na osnovu prethodnog kretanja može predvideti buduće kretanje cene akcija određene kompanije. Osnovne postavke na kojima bazira tehnička analiza su:

- a) tržišna kretanja uzimaju u obzir sve dostupne informacije,
- b) cene se kreću u trendovima,
- c) istorija se ponavlja.

Osnovu razvoja tehničke analize predstavlja Dow teorija čiji je tvorac pomenuti američki novinar Charles Dow. Ovom prilikom dajemo pregled njenih osnovnih pravila:

- a) Proseci sve diskontuju
 - indeksi uzimaju u obzir sve dostupne informacije,
 - makroekonomsko okruženje, politički faktori, očekivanja investitora su već ugrađeni u cenu,
 - *“Buy the rumor, sell the news”*.
- b) Tržišta imaju tri trenda
 - u najširem smislu, trend definišemo kao smer kretanja tržišta – može biti rastući, opadajući i horizontalni ili stagnirajući;
 - klasifikaciju trendova možemo izvesti i na sledeći način:
 - primarni trend - predstavlja glavni dugoročni trend, može biti rastući primarni trend (tržište bika) ili opadajući primarni trend (tržište medveda), traje više od 6 meseci;

¹ John J. Murphy – Technical Analysis Of The Financial Markets

- sekundarni trend - predstavlja korekciju primarnog trenda, traje od 1 do 6 meseci;
 - tercijarni trend – predstavlja kratkoročni trend, traje od nekoliko sati do 3 nedelje;
- c) Glavni trend ima tri faze
- d) Proseci (indeksi) moraju davati isti signal
- e) Obim trgovine mora da potvrdi trend
- f) Trend je validan do postojanja signala koji nagoveštavaju njegovu promenu

Osnovno sredstvo tehničke analize jesu grafikoni. Koncept tehničke analize podrazumeva primenu širokog spektra grafikona, među kojima su najzastupljeniji:

Osnovni zadatak tehničkog analitičara, dakle, obuhvata praćenje prethodnog trenda cena akcija i na osnovu njega predviđanje budućeg trenda – rasta, pada ili stagnacije. U tu svrhu, tehnički analitičari ili čartisti, kako se često nazivaju, koriste različite tehnike kao što su figure koje ukazuju na promenu ili nastavak trenda, indikatori isl.

Značajnu pomoć savremenim korisnicima tehničke analize obezbeđuju softverska rešenja – posebni programi tehničke analize koji, umnogome, pojednostavljaju posao „čitanja“ grafikona i predviđanja budućih trendova.

Važno je napomenuti da, iako se koristi više od 100 godina, tehnička analiza ne obezbeđuje „proročanske“ sposobnosti – već u suštini samo predstavlja „alat“ koji nam može pomoći u donošenju pravilne investicione odluke.

Ukoliko ste zainteresovani za detaljno upoznavanje sa teorijskim osnovama i alatima tehničke analize, pozivamo Vas da nam se pridružite na kursovima: „[Analiza investicija u hartije od vrednosti](#)“ i/ili „[Tehnička i fundamentalna analiza](#)“.